

Fővárosi Törvényszék
...P.../2014/15.

A Fővárosi Törvényszék

dr. Kende Péter Ügyvédi Iroda (**ügyvéd címe.**; ügyintéző: dr. Kende Péter ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe.)** felperesnek

jogtanácsos jogtanácsos által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen

személyiségi jog megsértésének megállapítása, kártérítés megtérítése iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A törvényszék a felperes keresetét elutasítja.

A törvényszék kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 105.000,- (Százötezer) Ft perköltséget.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 126.000,- (Százhuszonhatezer) Ft kereseti illetéket a felperes köteles megfizetni - külön felhívásra - az államnak.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet jelen törvényszéknél kell benyújtani 3 példányban és a Fővárosi Ítéletáblához címezni.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos; vagy az ítélet indokolása ellen irányul, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el.

A fellebbező fél a fentiekben foglaltakra irányuló fellebbezésében kérheti a tárgyalás megtartását; ha nem kérte, az ellenfél a másodfokú bíróság felhívásától számított 8 napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A Fővárosi Ítéletábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

Pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése kérhető az illetékes Kormányhivatalnál.

I n d o k o l á s

A törvényszék a rendelkezésére álló okiratok, a felek előadása és **1-es tanú** tanú vallomása alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes az **osztály** Osztály vezetője volt, vesztegetés bűncselekménye gyanúja miatt előzetes letartóztatásba került.

A felperes 2012. június 6-án befogadásra került a alperes nevébe, ahol 2012. július 18. napjáig tartózkodott. A felperes **név** utcai intézetbe való átszállítása során 16 órától 18 óráig megbilincselve volt.

A felperesre vonatkozó .../2012. számú egyedi utasítás szerint III. biztonsági csoportba került besorolásra és intézetben belüli mozgását mozgáskorlátozó eszköz alkalmazása nélkül kellett végrehajtani, intézetben kívül patentbilincs és bilincstaggal ellátott vezető szár együttes alkalmazása volt szükséges mozgásának korlátozására. Mozgását a vele kapcsolatos egyedi utasításban foglaltak szerint kellett végrehajtani.

A alperes neve parancsnokának 72. számú intézkedése szerint a IV. biztonsági csoportba sorolt fogvatartottak, a fokozott őrzés alá eső fogvatartottak, valamint a kiemelt figyelmet igénylő fogvatartottak kezelése hivatali időn túli egészségügyi ellátása, valamint egészségügyi intézménybe történő kiszállítása során az előállítás úgy kell megszervezni, hogy az a lehető legrövidebb ideig tartson, a várakozási idő minimális időtartamú legyen, továbbá a fogvatartás biztonságát csak a szükséges mértékben veszélyeztesse.

2012. június 28-án a felperes előállításra került a **kórház** Kórház szakrendelésére és a szállítás, a várakozás és az orvosi ellátás során megbilincselésre került.

A felperes a **név** úti rendelőben 2012. július 4-én sebészeti ellátásban részesült, ahová bilincsben szállították és az orvosi ellátás alatt is megbilincselve tartották.

2012. július 6-án a Központi Nyomozó Főügyészség épületébe a felperest beszélőre bilincsben, majd vissza is bilincsben szállították.

A felperest a **név** úti rendelőbe 2012. július 10-én kontrollra állították elő, a szállítás és a beavatkozás során bilincsben volt.

2012. július 16-án a felperest kihallgatásra és beszélőre vitték a Központi Nyomozó Főügyészségre megbilincselve és vissza is megbilincselve szállították.

A felperest 2012. július 18-án átszállították a **települési** Büntetés-végrehajtási Intézetbe és az átszállítás során bilincsben volt.

A felperes a keresetében kérte a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a személyiségi jogsértés tényének a megállapítását és a 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján alkalmazandó 339. §-a (1) bekezdése szerint, tekintettel a 355. §-ában foglaltakra, az alperes kötelezését a szállítások során megvalósított jogsértésenként 300.000 - 300.000,- Ft, azaz összesen 2.100.000,- Ft, valamint az azután a jogsértés megtörténtétől (azaz 2012. május 31-től, június 28-tól, július 4-től, július 6-tól, július 10-től, július 16-tól és július 18-tól) a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatok és perköltség megfizetésére.

A keresete alátámasztásául előadta, hogy az alperes sorozatos jogellenes károkozó magatartása, hogy 2012. május 31-én az ügyészség és a rendőrség emberei elfogták, június 3-án az alperes intézetébe átadták, akik átszállították a **név** utcai intézetbe és ennek során 16 órától 18 óráig folyamatosan megbilincselve tartották. Ahogy korábban az elfogásakor sem, az átadás során és a

későbbiek során sem tanúsított ellenállást, nem szegült ellen és nem próbált szökni. Ezért teljesen értelmetlenül és szükségtelenül tartották bilincsen. Nem egyszerű kézbilincset alkalmaztak, hanem ráadtak egy speciális biztonsági derékszíjat és a bilincset egy fém láncsal ahhoz rögzítették. Az alperes ezen kívül jogsértést követett el akkor, amikor megbilincselve tartotta június 28-án a **kórház** Kórház szakrendelésére szállításakor, a folyosói várakozás és az orvosi ellátást alatt 7-től 11 óráig anélkül, hogy erre okot adott volna. 2012. július 4-én sebészeti ellátásra vitték a **név** úti rendelőbe, ahová bilincsbe verve szállították és a kezelőben sem vették le róla a bilincset. 2012. július 6-án a Központi Nyomozó Főügyészség épületébe beszélőre bilincsbe szállították (9 órától 10 óráig) és a beszélőt követően 11-től 12 óráig bilincsen vitték vissza anélkül, hogy erre okot adott volna. 2012. július 10-én kontrollra vitték a **név** úti rendelőbe, ahol az ellátást végző orvos kérte az előállítót, hogy vegyék le a bilincset a felperesről amíg a seb kezelése zajlik, azonban ezt megtagadták és a beavatkozás alatt is bilincsbe verve tartották anélkül, hogy erre okot adott volna. A Központi Nyomozó Főügyészségre 2012. július 16-án 8 órától 9 óráig megbilincselve szállították kihallgatásra és beszélőre és megbilincselve szállították vissza 15 órától 16 óráig. 2012. július 18-án 13 órakor az alperes emberei megbilincseltek, majd átszállították a **települési** Büntetés-végrehajtási Intézetbe és ennek során végig megbilincselve tartották.

Az alperes sorozatos jogellenes károkozó magatartása súlyos lelki és testi károsodásokat okozott, jelenleg is rémálmok gyötrik. Mindezek az átlagembernél jobban megviselik, mert korábbi munkakörénél fogva ismeri mindezek alkalmazhatóságának a törvényi feltételeit, alkalmazta is ezeket, de mindig panaszmentesen és törvényesen, így jobban fel tudja mérni az átlagnál, hogy milyen igazságtalanságok érték, ráadásul ennek az igazságszolgáltatásnak a része volt 23 éven keresztül, ennek a tisztaságában hitt. Ezért is nagyon megrendíti minden jogtalanság ami vele történik.

Hivatkozott az Alaptörvény I., II., III., IV. cikkében foglaltakra, továbbá a Ptk. 75. §-ának (1) bekezdésére és 76. §-ára, valamint az 1979. évi XI. törvényerejű rendelet 33. §-a (4c) bekezdésére és a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 48. §-ában foglaltakra.

Hivatkozott arra, hogy ellene az alperes testi kényszerrel nem alkalmazott, hanem valamennyi alkalommal azonnal a második fokozatot léptette életbe és megbilincselte. Álláspontja szerint a fokozatosság elvének akkor tesz eleget a törvény alkalmazója, ha az ellenszegülést először testi kényszerrel, majd ha az nem vezetett eredményre, bilincs alkalmazásával törli meg. Az alperes nem csak a szükségesség elvét, hanem a fokozatosság elvét is megsértette, hiszen semmi szüksége nem volt kényszerítő eszköz alkalmazására, másrészt az első fokozat sikertelensége sem következett be.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte.

Az ellenkérelme alátámasztásául hivatkozott arra, hogy tudomása szerint a felperes fegyveres szerv vezető beosztású tagja volt, amely alapján feltételezhető, hogy tisztában van a mozgáskorlátozó eszközök alkalmazásának feltételeivel és szabályaival. A felperes fogvatartását nem rendőrség, hanem büntetés-végrehajtási intézet hajtotta végre, így nem vonatkozik rá a rendőrségi törvény. Hivatkozott a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi XI. tvr. 33. §-ának (4c) bekezdésében foglaltakra és a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 48. §-ára, továbbá a biztonsági szabályzat 157. és 158. pontjában foglaltakra.

Előadta, hogy a felperes előzetes letartóztatás kényszerintézkedése alatt állt az alperesi intézetben. Az ügyészség azért döntött a fogvatartás mellett, mert esetleges szökés, elrejtőzés esélye állt fenn, tehát az intézetnek kell gondoskodnia arról, hogy semmi esetre se vonhassa ki magát a felügyelet alól. A hivatkozott rendelkezések szerint az intézet parancsnoka, illetve az által kijelölt személy (biztonsági osztályvezető) jogosult dönteni a mozgáskorlátozó eszközök alkalmazásáról, de előzetesen letartóztatottak esetében - amennyiben nem áll fenn olyan egészségügyi ok, amely kizárná a mozgáskorlátozó eszköz alkalmazását - intézeten kívüli mozgás esetén az előállítási

utasítás szerint alkalmaznak mozgáskorlátozó eszközt. A hivatkozott jogszabályok alapján tehát az alperesi intézet minden esetben jogszerűen járt el a mozgáskorlátozó eszközök alkalmazása során. A felperest kár nem érte és nem igazolta azt, hogy a bilincs alkalmazásával kapcsolatban bármilyen sérelme keletkezett, ugyanakkor már a letartóztatása alkalmával tisztában kellett lennie azzal, hogy milyen kényszerítő, illetve mozgáskorlátozó eszközök alkalmazására kerülhet sor. A felperesi hivatkozással szemben mozgáskorlátozó eszköz alkalmazására okot adó körülménynek, valamiféle ellenszegülésnek kell lennie, de a jogszabályok ezt nem írják elő. Maga az okot adó körülmény az is, hogy egy polgári egészségügyi intézménybe kell szállítani a fogvatartottat vagy ügyészre, bíróságra kell előállítani, hiszen ekkor az alperesi intézet, illetve az előállító felügyelő a felelős azért, hogy a fogvatartott ne próbálja meg kivonni magát a felügyelet alól. Ez egyértelműen beletartozik a büntetés-végrehajtás rendjének és biztonságának fenntartása körébe.

A felperes keresete alaptalan.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206.-ának § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A Pp. 163. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás (141. § (2) bek.) ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valóban fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. A (3) bekezdése szerint a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadhatja el.

A jelen perben alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 75. §-ának (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A rég. Ptk. 76. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti többek között az emberi méltóság megsértése.

A felperes a keresetében az alperesi jogsértő magatartást a büntetés-végrehajtási intézeten kívüli egészségügyi ellátás miatti szállításai, illetve egyéb előállításai során mozgáskorlátozó eszköz alkalmazása miatti jogsértésben jelölte meg. A felperest terhelte a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a perben annak a bizonyítása, hogy az alperes a jogellenes és felróható magatartásával ok-okozati összefüggésben megsértette a felperes személyhez fűződő jogát, jogszerűtlenül alkalmazott mozgáskorlátozó eszközt és ezzel kárt okozott a felperesnek, az általa érvényesíteni kívánt összegben.

A nem vitatott alperesi magatartás jogsértő jellegének a vizsgálatánál irányadó a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi XI. törvényerejű rendelet 33. §-ának (4) bekezdése, amelynek értelmében a büntetés-végrehajtás rendjének vagy biztonságának fenntartása vagy bűncselekmény megelőzése és megakadályozása érdekében az elítélttel szemben mozgáskorlátozó eszköz alkalmazható, illetve az elítélttel szemben külön törvényben meghatározott esetben és módon kényszerítő eszközök alkalmazhatóak. A (4c) bekezdése szerint mozgáskorlátozó eszközként - testi sérüléssel nem járó módon - rögzítő övvel vagy anélkül bilincs, vezetőbilincs vagy a végtag rögzítésére alkalmas más eszköz az intézkedésre okot adó körülmény megszűnéséig, de folyamatosan legfeljebb 12 óra tartamban alkalmazható, ha az elítélt egészségi állapota ezt

megengedi.

A bilincs, mint mozgáskorlátozó eszköz alkalmazásának szabályait a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet tartalmazza. Az IM rendelet 48. §-ának (1) bekezdése szerint, amennyiben a bilincs kényszerítő eszközként való alkalmazásának a törvényben meghatározott feltételei nem állnak fenn, az elítélt mozgásának a korlátozása azonban a fogvatartás biztonságát sértő, vagy veszélyeztető cselekmény megelőzése érdekében szükséges korlátozó eszközként - ha az elítélt egészségi állapota azt megengedni - bilincs vagy a végtagra helyezett testi sérülést nem okozó más eszköz alkalmazható. A (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a mozgáskorlátozó eszköz, ha azt az elítélt kísérése vagy intézeten kívüli őrzése során alkalmazzák, annak idejére; egyébként az elrendelési ok megszűnéséig, de legfeljebb folyamatosan 12 óra időtartamra alkalmazható. A (3) bekezdése szerint a mozgás korlátozása történhet a kezek előre vagy hátra bilincselésével, két vagy több személy egymáshoz rögzítésével, bilincs és bilincsrögzítő öv együttes alkalmazásával, vezetőszárral ellátott bilincstag (vezetőbilincs), valamint egyéb a végtag rögzítésére alkalmas eszköz használatával is.

A (4) bekezdése szerint mozgást korlátozó eszköz, előállítás esetén pedig a vezetőbilincs alkalmazásának elrendelésére és megszüntetésére a parancsok vagy a személyi állomány általa megbízott tagja jogosult.

A (6) bekezdése szerint, ha az elítélt meghatározott helyen tartása másként nem biztosítható - a járművel való szállítást kivéve - átmeneti intézkedésként végtagja tárgyhoz is rögzíthető.

A biztonsági szabályzat 157. és 158. pontjai alapján mozgáskorlátozó eszközként - ha a fogvatartott egészségi állapota azt megengedi - végtagra helyezett bilincset vagy testi sérülést nem okozó más eszközt kell alkalmazni. Mozgáskorlátozó eszközt lehet alkalmazni kör és célszállítás során, előállítás végrehajtásakor, nem a BV által működtetett egészségügyi intézményben történő gyógykezelés időtartama alatt (c, d és e pont).

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján az alperes a kereseti tényállásban előadott esetekben a jogszabályban foglaltak szerint járt el, magatartása nem volt jogellenes.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az 1979. évi XI. törvény erejű rendelet 33. §-ának (4) bekezdése a büntetés-végrehajtás rendjének vagy biztonságának fenntartása esetén további feltétel (pl. ellenszegülés, szökés stb.) megvalósulása nélkül lehetővé teszi mozgáskorlátozó eszköz alkalmazását és a büntetés-végrehajtás rendjének vagy biztonságának fenntartása magában foglalja a szállítást, az előállítás és a nem BV által működtetett egészségügyi intézményben történő gyógykezelés során a fogvatartott őrzését is.

A 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 48. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes bilincset alkalmazhat mozgáskorlátozó eszközként a fogvatartás biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmény megelőzése érdekében, amelynek részleteit kifejezetten kiemeli a (2) bekezdés is. Mindezek alapján a fogvatartott kísérése vagy intézeten kívüli őrzése során - további feltétel megvalósulása nélkül - mozgáskorlátozó eszközként bilincs vagy a végtagra helyezett, testi sérülést nem okozó más eszköz alkalmazható.

A bilincs alkalmazása tehát valamennyi perbeli esetben a fenti rendelkezések betartásával, azaz jogszerűen történt.

Tekintettel arra, hogy a felperes a keresete jogalapját bizonyítani nem tudta, ezért a törvényszék, mint alaptalant, elutasította, így a kártérítés további elemei fennállásának vizsgálata szükségtelen.

A törvényszék a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről. A pervesztes felperes köteles megfizetni a pernyertes alperes jogi képviselőjével felmerült jogtanácsosi munkadíjat, amely a következő bírósági gyakorlat alapján a jogtanácsosi munkadíjra is alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján megállapított 105.000,- Ft.

Az Illetékekről szóló 1990. évi LXXXIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 126.000,- Ft kereseti illetéket a pervesztes felperes köteles megfizetni - külön felhívásra - az államnak, a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

A jogorvoslati jogról való tájékoztatás a Pp. 220. §-ának (3) bekezdésén, 233. §-án, 234. §-án, 256/A. §-ának (1)-(2) bekezdésén és 73/A.-B. §-án alapul.

Budapest, 2015. június 24.

. Hunyáné dr. Káder Nóra s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: